

במה להשקיע?

בראשית היו הבנקים ואז באו מחנק האשראי והריבית הנמוכה | בתנאי השוק החדשים, היכן כדאי להשקיע וממה להיזהר? סקירה בשבעה מהלכים

מאת: ר"ח אבי דויטש

1. ענף האשראי בישראל

ענף האשראי בישראל נשלט מאז ומתמיד על ידי המערכת הבנקאית. הבנקים מנהלים תיקי אשראי בהיקף של מאות מיליארדי שקלים, הניתנים למיליוני לווים עסקיים ופרטיים.

בעקבות המשבר בשוקי ההון והאשראי בעולם בשנת 2008, הגיעו הרגולטורים למסקנה כי צריך להפוך את העולם הפיננסי למקום בטוח יותר. בתהליך הדרגתי שהחל בתחילת העשור הנוכחי ואשר סיומו עדיין לא נראה באופק ויימשך לפחות עד תחילת העשור הבא, פועלים הרגולטורים במספר מישורים:

1. הגדלת יחס הלימות ההון של הבנקים.
2. הקטנת השקעת הבנקים במוצרי השקעה מסוכנים.
3. מגבלות רגולטוריות פנימיות להקטנת סיכונים אשראי.
4. פיקוח קפדני יותר על תיקי אשראי והקטנת סיכונים עתידיים.

פעילות זו של הרגולטורים בכל העולם המערבי מביאה להקטנה עקבית ומתמשכת ביכולתם של הבנקים להעניק אשראי ללקוחותיהם. התקשורת והלקוחות מכנים זאת בשם "מצוקת אשראי" והיא נובעת רובה ככולה כתוצאה ממגבלות רגולטוריות מנהלתיות המביאות לכך שהיצע האשראי על ידי הבנקים נמוך מהביקוש לאשראי על ידי הלקוחות.

2. הריבית במשק

כתוצאה מאותו משבר פיננסי שארע בשנת 2008 אנו עדים לירידת ריבית מתמשכת בעולם המערבי בכלל ובישראל בפרט לאורך השנים האחרונות. לאחרונה אף הוריד בנק ישראל את הריבית במשק לרמה של 0.25% לשנה. למרות זאת, אנו עדים לכך שריבית נמוכה לבדה אינה יכולה לגרום לאורך זמן לצמיחה במשק.

3. השקעה באגרות חוב בבורסה

בריבית כל כך נמוכה "הסתיימו" אפיקי ההשקעה הסולידיים המקובלים בשוק ההון וכבר זמן רב הם אינם אטרקטיביים למשקיעים. למעשה, הסיכון בהשקעה ברוב הגדול של אגרות החוב בבורסה, גבוה באופן משמעותי מסיכויי רווח ההון בהשקעה באגרות אלו, ולכן רוב המומחים אינם ממליצים להשקיע כיום באגרות חוב עקב יחס סיכוי-סיכון הנוטה בבירור לצד הסיכון. בתקופה האחרונה אנו עדים לירידות משמעותיות במחירי אגרות החוב, כפועל יוצא מרמת סיכון הולכת ועולה באגרות החוב.

4. קרנות השקעה

בהיעדר אלטרנטיבת השקעה סחירה ראוייה בשוקי האג"ח, פונים בשנתיים האחרונות יותר ויותר יועצי השקעות בנקאיים, בתי השקעות, משקיעים, פמלי אופיס ואחרים להשקעה בקרנות השקעה או לחלופין, ישירות בנדל"ן בארץ ובח"ל.

ההשקעה בקרן השקעה מחייבת לימוד מעמיק של תחום הפעילות של הקרן, מה הסיכויים והסיכונים שבהשקעה זו, בעוד כמה שנים קרן ההשקעה אמורה לחזור למשקיע ומתי המשקיע צפוי לקבל רווחים מההשקעה, במידה ויהיו רווחים. כל הקרנות האלו מציעות "על

הפעולות כסדרן, מהוות אחוז הצלחה חסר תקדים).

6. איך זה יכול לפעול לטובת המשקיע?

מי שמשקיע את כספיו בקרן אשראי העובדת בסביבת סיכון נמוכה מאוד הכוללת ביטחונות נדל"ן בישראל ומוודא כי הקרן פועלת בצורה סולידית, שמרנית, אחראית וזהירה, יכול לקבל ריבית שנתית יפה על השקעתו ובמקביל לדעת כי הסיכון בהשקעתו נמוך מאוד וכך הוא יקבל יחס סיכוי-סיכון מצוין על השקעתו.

7. קרנות אשראי בעולם ובישראל

קרנות אשראי פועלות בעולם בתחומים שונים, עם רמת ביטחונות שונה ובמינוף משתנה (חלקן ללא מינוף). תחום זה נותן למשקיע שקט נפשי יחסית לאפיקי השקעה אחרים, ובצדו תשואה או ריבית שנתית יפה.

הכותב הינו מנכ"ל קרן אקספנו.

האמור לעיל אינו מהווה ייעוץ משפטי, פיננסי, מיסוי, כלכלי או ייעוץ אחר כלשהו להשקעה.

הנייר" תשואה פוטנציאלית גבוהה למשקיע, אך הניסיון מלמד כי קשה מאוד ואפילו בלתי אפשרי לבחור מראש את הקרנות שיצליחו. לכן, גם אם מפזרים את ההשקעה בכמה קרנות, בסוף מקבלים תשואה ממוצעת על סך ההשקעה בקרנות, שבדרך כלל מאכזבת ואינה הולמת את רמת הסיכון שבהשקעה.

5. קרנות אשראי - העולם החדש

קרן אשראי פועלת בדומה לפעולת מתן האשראי של בנק.

כאשר בנק נותן אשראי ללקוח עסקי או פרטי, הוא עושה זאת ברמת סיכון נמוכה. כאשר בנק נותן אשראי ללקוח והלקוח מספק לבנק ביטחונות נדל"ן להבטחת פרעון האשראי שניתן לו, רמת הסיכון לבנק נמוכה עוד יותר. לדוגמה: בישראל בתחום המשכנתאות, רק כחצי אחוז מהלקוחות מוגדרים כלקוחות בעייתיים שאינם משלמים את תשלומי המשכנתא וכנגדם ננקטים הליכי גבייה ו/או מימוש נכסים.

משמעות הדבר היא, כי בנק הנותן אשראי כנגד ביטחון נדל"ני עובד בסביבה עסקית בטוחה מאוד (99.5% מההלוואות

לנאווה ויקלמן
משתתפים בצערך על מות האח

ניסים קורן ז"ל

מערכת עדיף